

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 13. Mulier vidua pro servanda castitate mactatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

pugione in has voces prorupit: *Ex hoc*, inquit, *loco nos ambos tandem demon abripiet*: quo dicto, nudatam arbori alligavit, detractisque equi habenis feminam laniare cepit; sed vix sex plagas inflixerat, cum infelix Baltazar viribus repente destitutus, JESUM sceleris sui Judicem inclamans, animam exhalavit: cadaver statim à morte foedum in modum intumescens horrore fuit: spectatoribus omnibus ad præteritæ vitæ poenitentiam feliciter permotis. In Sancti Michaëlis urbe, Æthiops pro Christiano habitus, in ultimo vitæ certamine exhomologesi apud unum è nostris ad se evocatum expiari voluit, quâ confessione, ut arbitrabatur, legitime peractâ, ab sensibus alienatus vidit sibi offerri speciem Reginae cælorum duobus Angelis comitatæ, splendore planè cælesti, obviam quasi in placido itinere ultrò occurrentis, sciscitantisque quò demum pergeret: Æthiops candidè respondit, se ad cælum pergere beatitudine donandum; sed Virgo negavit id fieri posse, quòd nulli non baptizato cælum pateret. Porrò retrocedere renuentem blandè iterum compellat Virgo, spondens missurum se qui cum iterum accerseret optato cælo fruiturum, postquam ab JESU Socio Æthiopum instructore Baptisum percepisset, & mox comitibus imperavit, ut ad corpus reduceretur. Æthiops sibi restitutus, factò diligenti examine, repertus est verè olim Baptisum non suscepisse. Igitur adhibitâ priùs catechesi, non frustra lotus, post duas horas moriens ad promissâ loca, ut spes est, evolavit. Sacri animarum excursores, ex hac sede ad Barbarorum terras delati, magorum technas ab Patrum doctrinâ Indigenas deterrentium, & avitis idololatriæ spurcitæque viriis implicantium, multipliciter dissolverunt. In Calchaquinâ valle aliqua affulsit spes convertendæ gentis: igitur quamvis Socii ob præteritam tot annorum Calchaquinorum pervicaciam, ab baptizandis abstinuissent, tamen sub id tempus trecentos fermè infantes sacro Fonte immersere: sperantes fore, ut adulatorum pertinacia, adjuvante Deo, & Sociorum stabili sede, aliquando infringeretur. Bis tota vallis ab Ferdinando Terreblanca & Parricio, Sociis impigris, aliquo cum operæ pretio lustrata est. Pullares, Tagingastæ, & Gualfines, extra vallem etiam aditi, sedem Societatis postulavère; sed dilatis flagitantium votis Societas satis habuit interjecto tempore secundam sedem in valle Calchaquinâ ponere, ex qua eos populos solitis excursionibus procuraret.

AD Urvaicam Socii mille circiter & ducentis capitibus sacras aquas infudère. Nec longè minor fuit in Paranae oppidis Baptizatorum numerus, pergebantque Neophyti utrobique probatissimis facinoribus Christiani nominis adeptum decus conservare. Unum è multis (si modò ad hunc annum pertinet) feligam. In mulierem, facti epuli inprimis avidam, rusticatum euntem, ausus lascivus juvenis involare, & repræsentato loci secreto ad illicitam voluptatem compellere, repulsam tulit. Illa enim nec animi fortitudine, nec corporis viribus defecta, quamvis sinistrâ infantem gestaret, prætensâ in invasorem dexterâ, clarâ voce determinatoquæ tuendæ castimonie aut subeundæ mortis proposito, clamat passuram se potiùs strangulari, aut sanguinem sibi hauriri, quàm ut impuris tactibus suæ viduitati labeculam inferri permitteret: horrendum esse & detestandum asserens corpus prostituere, quòd superiori die (nam pridie communicaverat) Christi Corpori pervium fuisset; desisteret itaque suum hospitem laceffere, & contra pectus Deo plenum insurgere, succensamque stygio igne flammam Eucharistici cibi reverentiâ reprimeret. Hæc cum diceret, omni adhibitâ vi contra juvenem reluctabatur, qui ex frustratione effrænati impetûs in rabiem actus, fremens frendensque celeri cursu primam sylvam petit, & ex ea ramum plicatilem arripit, quem in laqueum adaptatum, in collum feminae casti propositi tenacis injicit, & constanter affirmantem se nequaquam permissuram, ut pectus Christi præsentia honoratum impudicis amplexibus violetur, strangulat: & infantem quem illa moriens arctissime stringebat, continuato furore, materno sinu ereptum, terræque allisum, ceu Herodis lanista enecat, mox utrumque corpus, ne scelus detegatur, eodem in loco sepelit. Sed diu latère nunquam potuit ingens scelus, nec parvo pulvere regi

Æthiops de suscipiendo Baptismo monetur.

Trecenti infantes baptizati.

Pullares sedem Societatis postulanti.

CAPUT

XIII.
Mulier vidua pro servandâ castitate mactatur.

Infans necatur.

fortitudinis gloria: dum moritur, oritur virtus, & scelus ex sepulchro suâ se enormitate prodit. Ex indicîis igitur detectum facinus, Socios ad laudem pudoris heroicâ morte propugnati, & ad pœnam crudelitatis impotenter perpetrata, excivit.

CAPUT
XIV.

Apud Itatinenses in Foïensi oppido graviter turbatur.

Dominicus Munnoa & Christophorus Arenas vulnera accipiunt.

Socii ludibrio habentur.

Tygris multos devorat.

Nianduabuzuvium excusat.

Itatinenses convertuntur.

Ethnici reducuntur.

Spes propaganda Fidei.

CAPUT
XV.

Petrus Romerus ultra

IN Foïensi Itatinorum coloniâ graviter turbatum est, indigenis Patrum detrectare imperium, & tumultuari, Nianduabuzuvio duce, palam ausis. In quorum pervicaciam Socii invecti, præter vulgi diſteria & potentum minas, plagas etiam retulere. Nam Borobebeus, Nianduabuzuvii nepos, Dominicum Munnoam, contumeliosis verbis prius ab nescio quo affectum, impacto fuste in facie, & alter Christophorum Arenas in capite vulneravit. Vincentium verò Badiam, tumultuosa facinora exprobrantem, Nianduabuzuvius ipse probrosis verbis perstrinxit, addens se mores ab majoribus suis derivatos ad posteros velle transmittere. Nantabagua, alter Nianduabuzuvii nepos, quod virgam dignitatis insigne in inverecundiæ pœnam unus è Sociis sibi ademisset, barbarum in modum excañdescens, publicâ in templo concione perturbatâ, populares suos ad defectionem sollicitans, Patrum doctrinam, utpote Majorum suorum moribus adversam, detestatus, effecit, ut auditores omnes Concionatorẽ desererent. Exinde iussa Patrum, labefactatâ authoritate, nullum apud plebem pondus habebant: summis æquè ac infimis ludibrio erant: Sacris nullus honor habebatur, sacrilegis hominibus omnia profanantibus: servitium domesticum Patribus omne ademptum, caventibus Casiquis, ne quis etiam Sacrum facientibus adesset. Inter has turbas, quasi in vindictam Sociorum, efferata tygris Neophytos undecim, Ethnicos tres, equos viginti, boves aliquot suffocavit: immotis ad hos terrores Tareñsibus, & nihil de sua ferocia remittentibus; donec Socii blanditias & minas frustra experti, severioribus remediis arreptis, Nianduabuzuvium cum filio & binis nepotibus, è Foïensi oppido dissimulanter extractos, ad Japeviensem ultimam Urvaicæ coloniam, ducentis leucis distantem, ne facilis esset regressus, in exilium transportari curarent. Amotis capitibus, alia rerum facies in Itatinis visa est. Templum antea semper vacuum magno concursu frequentari ceptum, catervatim ad catechesim, concionem, & Sacrum audiendum, tantâ promptitudine ventitabant, quanta sperari posset ab maximè piis hominibus. Certamen jam erat inter primores, quis filios templi servitio devoveret. Infames choreæ, metetricii amores, uxorum pluralitates, & ritus Barbarorum aviti, penitus ablegati; in quorum locum successerunt virtutis amor, obsequium erga institutores, æstimatio rerum sacrarum, denique quæque optima: adeo nempe efficax est in utramque partem capitum conditio, qualitates in subjecta membra perniciosè aut utiliter instillantium. Multi Ethnici moribus Nianduabuzuvii antè absterriti, cognito illius exilio, reduci se ad oppidum permisere. Satis constat circa id tempus in Foïensi oppido trecentis & quinqueaginta adultæ ætatis capitibus, & triginta supra centum infantibus, salutare aquas infusas fuisse. In Sancti Ignatii colonia, præter magnum parvulorum numerum, sexaginta catechumeni Christo per Baptismum accessere, cæteris, pro more, defectu Catecheseos, in aliud tempus dilatis. Barbari variarum nationum turmatim ad Virginis Foïensis oppidum ventitantes, spem fecere novarum victoriarum. Sed super omnes exhilaravere Socios aliquot Ethnici, aliud Paraquarii fluminis littus hæcenus à Christianis Sacerdotibus intactum habitantes, qui nunciatum venere ob Guaicarorum vicinitatem bellis continuis obnoxiam, multis suorum popularium in animo esse, desertis patriis sedibus, ad proxima Foïensi coloniæ loca transmigrare. Præterea Guairamina, Paraliquini Guiraporum facile principis nepos, ad Socios veniens, supra manuum & pedum articulos, pro more gentis, enumeratis nationibus, quæ cis & trans flumen Paraquarium sunt, accendit virorum Apostolicorum desideria Christiani imperii fines ultra Paraquarium producendi.

HACTENUS Itatinenses Socii ob diminutum operarum numerum, Mamarucorum invasiones, Neophytorumque turbas, cis Paraquarium se continerant.